

Jämställdhetsrådet
Minnesanteckningar

Handläggare:
Rosalind Göthberg

Minnesanteckningar från Jämställdhetsrådet

Datum: 9 april 2026

Tid: 13.00–15.35

Lokal: Stadshuset, KS-salen

Närvarande

Ledamöter

Tobias Smedberg (V), ordförande
Evelina Solem (KD), vice ordförande
Helena Nordström Källström (MP)
Lina Hamberg (UP)
Sofia Andersson (M)
Ottilia Eliasson Skuncke (L)
Johanna Nivala, Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)
Nina Almgren, Uppsala universitet
Francia Eriksson, SIU/Internationella kvinnokaféet
Andie Stendin, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU), *deltar digitalt*

Övriga

Kristina Eriksson, utvecklingsledare, avdelningen för trygghet och hållbarhet
Emma Lillskogen, enhetschef, avdelningen för trygghet och hållbarhet
Rosalind Göthberg, sekreterare, avdelningen för kansli
Lalla Andersson, förste vice ordförande, äldrenämnden
Loa Mothata, förste vice ordförande, socialnämnden, *deltar digitalt*
Carolina Bringborn, andre vice ordförande, omsorgsnämnden
Lenita Granlund, direktör vård- och omsorgsförvaltningen, *deltar digitalt*
Åsa Markström, stabschef, vård- och omsorgsförvaltningen
Maria Mases, samordnare Inkluderande arbetsplats
Elin Ferrari, samordnare Inkluderande arbetsplats
Tomas Odin, direktör socialförvaltningen
Walaa Tammela, utredare, arbetsmarknadsförvaltningen
Isabelle von Saenger, forskare vid Aging Researcher Center (ARC), Karolinska Institutet

Mötespunkter

1. Inledning och fastställande av föredragningslista

Ordförande Tobias Smedberg (V) öppnar mötet. Samtliga mötesdeltagare presenterar sig.

Jämställdhetsrådet beslutar att fastställa den utsända föredragningslistan.

2. Äldreomsorg i förändring: Trender och ojämlikhet

Isabelle von Saenger, forskare vid Aging Researcher Center (ARC), Karolinska Institutet berättar utifrån sin avhandling: *Care and financial support in ageing families: The changing shape of inequality (2025)*.

Syftet med avhandlingen var att undersöka:

- Hur familjer där äldre personer ingår utbyter stöd med varandra
- Vilken typ av stöd man ger och får
- Om det finns systematiska skillnader i stödutbyte baserat på kön och socioekonomisk tillhörighet
- Hur utvecklingen av stöd har sett ut under de senaste decennierna

Slutsatserna av studien visar bland annat att kvinnor både får och ger mer omsorg än män. Den minskade välfärden och möjligheten att köpa omsorg genom tilläggs- eller RUT-tjänster förstärker den socioekonomiska ojämlikheten. För familjer med goda ekonomiska resurser minskar behovet av hjälp från exempelvis vuxna barn, medan familjer med begränsad ekonomi blir mer beroende av informell omsorg. Kvinnor i arbetaryrken (till exempel inom vård- och omsorg) är den grupp som tar störst omsorgsansvar för äldre familjemedlemmar, vilket kan öka risken för ohälsa, deltidsarbete och sjukskrivningar.

Reflektion och diskussion

Under den efterföljande diskussionen lyfts bland annat:

- Vad är orsakerna till att användandet av hemtjänst har minskat? Har samhället minskat välfärden så att familjerna behöver täcka upp eller har efterfrågan gått ner och samhället anpassat sitt utbud efter det? Lenita Granlund, direktör vård- och omsorgsförvaltningen, svarar att Uppsala kommun inte har ändrat några kriterier för vilka som beviljas hemtjänst men att antalet ansökningar har minskat. SKR håller på att titta på frågan och Uppsala har anmält intresse att vara med i det arbetet.
- Det är en ny generation som blir äldre idag, med en till viss del annan syn på omsorgen och vilket stöd de förväntar sig
- Kvinnor inom vård- och omsorgsyrken tvingas ge dubbel omsorg, först i sin yrkesroll och sedan privat.

3. Jämställdhet i Uppsala kommuns äldreomsorg ur ett arbetsgivar- och verksamhetsperspektiv

Åsa Markström, stabschef vård- och omsorgsförvaltningen, berättar om personalsituationen inom äldreomsorgen. I Uppsala kommun är 69 procent av medarbetarna kvinnor och 31 procent män. Det är idag fler män än kvinnor som rekryteras in i yrket. Kvinnliga undersköterskor har dubbelt så många sjukdagar som de manliga.

Några av de åtgärder som förvaltningen arbetar med som arbetsgivare är handlar om att öka andelen tillsvidareanställda, öka chefstätheten, stärka den psykologiska tryggheten på arbetsplatserna och minska arbetsgrupperna i framför allt hemtjänsten.

Efter händelserna med våldtäkter och sexuella övergrepp inom hemtjänsten har förvaltningen också infört en rad åtgärder för ökad trygghet och säkerhet, så som en stärkt rekryteringsprocess, teknik som gör att brukarna tydligare kan se vem det är som kommer hem till dem, utveckling av synpunktshantering och språkutvecklande insatser för personalen.

Maria Mases och Elin Ferrari berättar om hur verksamheten inom hemtjänst och särskilt boende arbetar för en inkluderande arbetsplats. Arbetet började med olika former av språkutvecklande insatser men har breddats till att handla om jämställdhet och jämlikhet ur ett brett perspektiv. Bland annat har de tagit fram en kurskatalog för inkluderande arbetsplats med utbildningar inom exempelvis:

- Kommunikation och bemötande
- Integritet
- Kulturkrockar
- HBTQI-frågor

Diskussion

Under den efterföljande diskussionen lyfts bland annat:

- Det är viktigt att gå till botten med vad sjukfrånvaro beror på. Hur mycket har att göra med arbetssituationen eller arbetsmiljön i sig och hur mycket beror på andra faktorer, till exempel stress i privatlivet på grund av informellt omsorgsarbete
- Kommunen har begränsade möjligheter att påverka den privata vård- och omsorgsverksamheten. Det är svårt att reglera saker som arbetsvillkor och inkluderande bemötande i avtal

4. Medskick från dagens möte

Utifrån diskussionerna på dagens möte vill jämställdhetsrådet göra följande medskick till kommunstyrelsen:

Det finns brister i kommunens arbete med dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering. Det är viktigt att kommunen kan beskriva vilka aktiva åtgärder som finns inom verksamheterna. Kommunstyrelsen som arbetsgivar nämnd har det övergripande ansvaret för frågan.

5. Övriga frågor

Inga övriga frågor tas upp.

6. Nästa möte

Nästa möte är tisdag 29 september, klockan 13–16.